

GENERAL / POLÍTiques PÚBLiques

La RIS3CAT 2021-2027 i la política d'innovació transformativa – Tatiana Fernández i Alberto Pezzi

L'impuls de trajectòries de desenvolupament sostenibles i inclusives, per superar la crisi de la COVID-19

🕒 26 de maig de 2020 👤 EAPC 💬 DEIXA UN COMENTARI

La crisi de la COVID-19 ens fa plantejar quins aprenentatges podem extreure'n per promoure trajectòries de desenvolupament sostenibles i inclusives, alineades amb els objectius de desenvolupament sostenible.

Aquesta és una qüestió clau per al plantejament de l'Estratègia de recerca

i innovació per a l'especialització intel·ligent de Catalunya 2021-2027 (d'ara endavant, RIS3CAT 2021-2027), una agenda de recerca i innovació transformadora, cofinançada amb fons europeus, que té com a principal objectiu mobilitzar els esforços de l'ecosistema català de recerca i innovació per donar

resposta als grans reptes socials i ambientals del país. Aquests reptes, concretats en l'Agenda 2030, requereixen discussions profundes sobre transformacions en tres nivells: el sistema econòmic, les relacions socials i la relació de les persones amb l'entorn natural.

Conceptualment, la RIS3CAT 2021-2027 s'inspira en el marc teòric de la **política d'innovació transformativa** del **Consorti de Política d'Innovació Transformativa** (d'ara endavant, TIPC), en la necessitat de **recerca i innovació responsable** i en el concepte de **valor compartit** proposat per Porter i Kramer.

Aquest apunt es focalitza en el marc conceptual de la política d'innovació transformativa, que situa els reptes socials i ambientals en el centre de les polítiques públiques i, especialment, de les polítiques de recerca i innovació. L'objectiu principal d'aquestes polítiques és promoure transformacions profundes en els sistemes sociotècnics; és a dir, canvis en les normes, regulacions, tecnologies, pràctiques, preferències dels usuaris, infraestructures i expectatives culturals, que determinen com es produeixen i com es subministren els serveis bàsics d'una societat moderna (energia, aigua neta, habitatge, assistència sanitària, transport i aliments). Els sistemes sociotècnics actuals van emergir tenint molt poc en compte els perjudicis ambientals i socials que comportaven. És per això que cal construir noves trajectòries sostenibles per a aquests sistemes sociotècnics i per a l'explotació dels recursos naturals terrestres i marítics.

Els esforços d'innovació no s'han de centrar en l'optimització sinó en la transformació. Les polítiques públiques de recerca i innovació han de promoure transformacions que generin noves alternatives radicals a les pràctiques habituals i als sistemes actuals. Tot i que és probable que a curt termini aquestes alternatives no es percebin com a factibles, la inversió sostinguda en nínxols transformatius pot donar pas a noves pràctiques més sostenibles i més inclusives, que transformin els sistemes actuals, com al seu dia ho van fer les energies solar i eòlica.

L'experimentació de polítiques és al centre de la política d'innovació transformativa: permet crear i provar pràctiques alternatives, que entrin en competició amb les pràctiques dominants i que generin noves capacitats i processos, de manera que aquestes noves pràctiques puguin acabar substituint les anteriors. Els experiments permeten als actors d'un territori (l'Administració pública, l'acadèmia, l'entorn empresarial i la societat civil) determinar col·lectivament quines polítiques públiques, quines tecnologies i quins processos són més adequats per donar respostes sostenibles i justes als reptes compartits. És important, doncs, que les polítiques d'innovació transformatives promoguin la creació d'espais per a l'experimentació dels actors d'un territori.

Les transicions i els experiments s'inicien en l'àmbit local: com que els actors es coneixen i comparteixen problemes, és fàcil que també comparteixin visions i propostes de solucions. Ara bé, perquè aquests experiments siguin realment transformadors, cal que es connectin amb altres iniciatives i estratègies locals, regionals, estatals i europees, atès que els canvis transformadors sovint requereixen nous marcs regulatoris i institucionals, així com coordinació i coherència entre polítiques i àmbits de coneixement. També és molt important que els experiments combinin projectes promoguts per entitats associatives o petits productors amb projectes més tecnològics, dirigits per empreses i centres de recerca i tecnològics. En aquest àmbit, l'Administració pública té el paper clau de promoure:

- La identificació de nínxols amb potencial transformador en àmbits com la producció i el consum d'aliments, les energies renovables i la mobilitat.
- Espais d'experimentació, en els quals es puguin construir prototips i demostradors amb tecnologies alternatives que aportin solucions per a reptes concrets.
- Xarxes de comunitats innovadores que experimentin amb l'objectiu de generar noves pràctiques socials (formes de consum, ús d'energia, relació amb l'entorn natural, etc.).
- Espais, virtuals o físics, per visibilitzar aquestes noves pràctiques i explicar el coneixement científic i la tecnologia que les sustenta.
- Fòrums en què es debati sobre els possibles efectes que poden tenir, en el medi ambient i en les persones, les tecnologies i les activitats econòmiques emergents, amb l'objectiu de saber quines opcions aporten més beneficis a la societat i prioritzar-les.
- Instruments per finançar les transformacions.
- Noves narratives, eines i espais, que facilitin l'alineació i la generació de sinergies, complementarietats i aprenentatges entre totes les iniciatives que abordin el mateix repte.
- Sistemes d'avaluació participatius, que es focalitzin en l'aprenentatge estratègic i en els processos de transformació a mitjà termini i a llarg termini, i que es fonamentin en una teoria del canvi (com els models d'avaluació formativa que promou el TIPC).

En aquest marc, la RIS3CAT 2021-2027 promourà, a Catalunya, agendes compartides de recerca i innovació que contribueixin a l'economia verda, a la millora de la qualitat de vida de les persones, a la transició industrial i a transformar els models de producció i consum perquè siguin més sostenibles i inclusius.

La RIS3CAT 2021-2027, doncs, proposa abordar els grans reptes estructurals de la nostra societat amb la metodologia d'**agendes compartides**, metodologia innovadora en tant que s'ha definit a partir de diversos projectes experimentals d'agendes compartides que s'han articulats de baix a dalt, amb la participació de la Generalitat de Catalunya, administracions locals, universitats i altres actors del país i en col·laboració amb altres regions europees i amb experts del TIPC i del Joint Research Center de la Comissió Europea.

Tatiana Fernández, cap de l'Àrea de Promoció Econòmica, Direcció General de Promoció Econòmica, Competència i Regulació

Alberto Pezzi, director d'Estratègia Competitiva, Direcció General d'Indústria

◆ AGENDES COMPARTIDES, ALBERTO PEZZI, INNOVACIÓ, ODS, POLÍTICA D'INNOVACIÓ TRANSFORMATIVA, RECERCA, RIS3CAT, SOSTENIBILITAT, TATIANA FERNÁNDEZ

RIS3CAT 2021-2027 and transformative innovation policy – Tatiana Fernández and Alberto Pezzi

ENTRADA SEGÜENT

Pedagogia policial – Jordi Lloberas

Deixa un comentari

Subscriu-te!

Subscripció al blog

Categories

Selecciona la categoria

Darrers posts

Els 10 articles més llegits del 2023

L'Àrea de Sistemes d'Informació del CatSalut aposta per les metodologies àgils per al desenvolupament de productes – Maria Girona

Recerca *La governança del Codi ètic del servei públic de Catalunya. Fonaments i proposta.*
L'experiència de participar com a mentor institucional en l'equip de recerca – Isidre Obregon

El padró, un deure que és un dret – Adam Majó Garriga

Enllaços de l'Escola

[Web Escola d'Administració Pública de Catalunya](#)

[Blog de la Revista Catalana de Dret Públic](#)

[Blog de la Revista de Llengua i Dret](#)

Segueix-nos a Twitter

[Els meus tuits](#)

Etiquetes

[aprenentatge](#) [comunicació](#) [dades obertes](#) [direcció pública](#) [Ester Manzano Peláez](#)

[formació](#) [gestió](#) [governança](#) [govern obert](#) [innovació](#) [Ismael Peña-López](#) [Jordi](#)

[Puigneró](#) [lideratge](#) [mentoria](#) [Mònica Sabata](#) [obrint finestres](#) [participació](#) [polítiques](#)

[públiques](#) [premis](#) [alfons ortuño](#) [recerca](#) [serveis públics](#) [smart city](#) [Smart City Expo World Congress](#)

Tatiana Fernández tecnologia teletreball transformació digital **transparència** valors ètica

Barcelona: Escola d'Administració Pública de Catalunya

Avís legal

D'acord amb l'article 17.1 de la Llei 19/2014, la **Generalitat de Catalunya** permet la reutilització dels continguts i de les dades sempre que se'n citi la font i la data d'actualització i que no es desnaturalitzi la informació (article 8 de la Llei 37/2007) i també que no es contradigui amb una llicència específica.

PÀGINES

Informació

Informació i presentació de posts

Información y presentación de entradas

Information about and presentation of posts

Information et présentation de billets de blog

ETIQUETES

aprenentatge comunicació dades obertes direcció pública Ester Manzano Peláez **formació** gestió

governança govern obert **innovació** Ismael Peña-López Jordi Puigneró lideratge mentoria Mònica

Sabata obrint finestres participació polítiques públiques premis alfons ortuño **recerca** serveis públics smart city

Smart City Expo World Congress Tatiana Fernández tecnologia teletreball transformació digital **transparència** valors ètica

